

ePlat.Apol. 32a-34a – μηδενὶ συγχωρῶν

Μεγάλα δ' ἔγωγε ὑμῖν τεκμήρια παρέξομαι τούτων, οὐ λόγους ἀλλ' ὁ ὑμεῖς τιμᾶτε, ἔργα. ἀκούσατε δή μοι τὰ συμβεβηκότα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι οὐδ' ἀνὲν ὑπεικάθοιμι παρὰ τὸ δίκαιον δείσας θάνατον, μὴ ὑπέκων δὲ ἀλλὰ κανὸν ἀπολοιμῆν. ἐρῶ δὲ ὑμῖν φορτικὰ μὲν καὶ δικανικά, ἀληθῆ δέ. ἔγω γάρ, ω̄ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἄλλην μὲν ἀρχὴν οὐδεμίαν **b** πώποτε ἥρξα ἐν τῇ πόλει, ἐβούλευσα δέ· καὶ ἔτυχεν ἡμῶν ἡ φυλὴ Ἀντιοχὶς πρυτανεύουσα ὅτε ὑμεῖς τοὺς δέκα στρατηγοὺς τοὺς οὐκ ἀνελομένους τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας ἐβούλεύσασθε ἀνθρόους κρίνειν, παρανόμως, ώς ἐν τῷ ὑστέρῳ χρόνῳ πᾶσιν ὑμῖν ἔδοξεν. τότε' ἐγὼ μόνος τῶν πρυτάνεων ἡναντιώθην ὑμῖν μηδὲν ποιεῖν παρὰ τοὺς νόμους καὶ ἐναντίᾳ ἐψηφισάμην· καὶ ἐτοίμων ὅντων ἐνδεικνύναι με καὶ ἀπάγειν τῶν ῥητόρων, καὶ ὑμῶν κελευσόντων καὶ βοώντων, μετὰ τοῦ **c** νόμου καὶ τοῦ δικαίου ὥμην μᾶλλον με δεῖν διακινδυνεύειν ἡ μεθ' ὑμῶν γενέσθαι μὴ δίκαια βουλευομένων, φοβηθέντα δεσμὸν ἡ θάνατον. καὶ ταῦτα μὲν ἦν ἐτι δημοκρατουμένης τῆς πόλεως· ἐπειδὴ δὲ ὀλιγαρχία ἐγένετο, οἱ τριάκοντα αὖ μεταπεμψάμενοί με πέμπτον αὐτὸν εἰς τὴν θόλον προσέταξαν ἀγαγεῖν ἐκ Σαλαμίνος Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον ἵνα ἀποθάνοι, οἷα δὴ καὶ ἄλλοις ἐκείνοι πολλοῖς πολλὰ προσέταττον, βουλόμενοι ως πλείστους ἀναπλῆσαι αἵτιῶν. τότε μέντοι ἐγὼ **d** οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ αὖ ἐνεδειξάμην ὅτι ἐμοὶ θανάτου μὲν μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, οὐδὲ ὅτιον, τοῦ δὲ μηδὲν ἄδικον μηδ' ἀνόσιον ἐργάζεσθαι, τούτου δὲ τὸ πᾶν μέλει. ἐμὲ γὰρ ἐκείνη ἡ ἀρχὴ οὐκ ἐξέπληξεν, οὕτως ἴσχυρὰ οὖσα, ὥστε ἄδικόν τι ἐργάσασθαι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς θόλου ἐξήλιθομεν, οἱ μὲν τέτταρες ὥχοντο εἰς Σαλαμίνα καὶ ἥγαγον Λέοντα, ἐγὼ δὲ φύχομην ἀπιὼν οἴκαδε. καὶ ἵσως ὃν διὰ ταῦτα ἀπέθανον, εἰ μὴ ἡ ἀρχὴ διὰ ταχέων κατελύθη. καὶ **e** τούτων ὑμῖν ἔσονται πολλοὶ μάρτυρες.

Ἄρ' οὖν ὃν με οἰεσθε τοσάδε ἔτη διαγενέσθαι εἰς ἐπραττον τὰ δημόσια, καὶ πράττων ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἐβοήθουν τοῖς δικαίοις καὶ ὕσπερ χρὴ τοῦτο περὶ πλείστου ἐποιούμην; πολλοῦ γε δεῖ, ω̄ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐδὲ γὰρ ἀν ἄλλος **33** ἀνθρώπων οὐδείς. ἀλλ' ἐγὼ διὰ παντὸς τοῦ βίου δημοσίᾳ τε εἴ πού τι ἐπράξα τοιοῦτος φανοῦμαι, καὶ ιδίᾳ ὁ αὐτὸς οὗτος, οὐδενὶ πώποτε συγχωρήσας οὐδὲν παρὰ τὸ δίκαιον οὔτε ἄλλῳ οὔτε τούτων οὐδενὶ οὓς δὴ διαβάλλοντες ἐμέ φασιν ἐμοὺς μαϑητὰς εἶναι. ἐγὼ δὲ διδάσκαλος μὲν οὐδενὸς πώποτ' ἐγενόμην· εἰ δέ τίς μου λέγοντος καὶ τὰ ἐμαυτοῦ πράττοντος ἐπιθυμοῦ ἀκούειν, εἴτε νεώτερος εἴτε πρεσβύτερος, οὐδενὶ πώποτε ἐφθόνησα, οὐδὲ χρήματα μὲν λαμβάνων διαλέγομαι **b** μὴ λαμβάνων δὲ οὐ, ἀλλ' ὄμοιώς καὶ πλουσίῳ καὶ πένητι παρέχω ἐμαυτὸν ἐρωτῶν, καὶ ἐάν τις βούληται ἀποκρινόμενος ἀκούειν ὃν ἀν λέγω. καὶ τούτων ἐγὼ εἴτε τις χρηστὸς γίγνεται εἴτε μή, οὐκ ἀν δικαίως τὴν αἵτιαν **ὑπέχοιμι**, ὃν μήτε ὑπεσχόμην μηδενὶ μηδὲν πώποτε μάθημα μήτε ἐδίδαξα· εἰ δέ τίς φησι παρ' ἐμοῦ πώποτέ τι μαθεῖν ἡ ἀκούσαι ιδίᾳ ὅτι μὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, εὐ̄ ἵστε ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγει.

Αλλὰ διὰ τί δή ποτε μετ' ἐμοῦ χαίρουσί τινες πολὺν **c** χρόνον διατρίβοντες; ἀκηκόατε, ω̄ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάσαν ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐγὼ εἶπον· ὅτι ἀκούοντες χαίρουσιν ἐξεταζομένοις τοῖς οἰομένοις μὲν εἶναι σοφοῖς, οὖσι δ' οὐ. ἔστι γὰρ οὐκ ἀηδές. ἐμοὶ δὲ τοῦτο, ώς ἐγὼ φημι, προστέτακται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πράττειν καὶ ἐκ μαντείων καὶ ἔξ ἐνυπνίων καὶ παντὶ τρόπῳ φύτεύειν τίς ποτε καὶ ἄλλῃ θείᾳ μοῖρᾳ ἀνθρώπῳ καὶ ὅτιον προσέταξε πράττειν. ταῦτα, ω̄ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἀληθῆ ἔστιν καὶ εὐέλεγκτα. εἰ γὰρ δὴ ἔγωγε τῶν νέων **d** τοὺς μὲν διαφύειρα τοὺς δὲ διέφθαρκα, χρῆν δήπου, εἴτε τινὲς αὐτῶν πρεσβύτεροι γενόμενοι ἔγνωσαν ὅτι νέοις οὖσιν αὐτοῖς ἐγὼ κακὸν πώποτέ τι συνεβούλευσα, νυνὶ αὐτοὺς ἀναβαίνοντας ἐμοῦ κατηγορεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ αὐτοὶ ἥθελον, τῶν οἰκείων τινὰς τῶν ἐκείνων, πατέρας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἄλλους τοὺς προσήκοντας, εἴπερ ὑπ' ἐμοῦ τι κακὸν ἐπεπόνθεσαν αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι, νῦν μεμνήσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι. πάντως δὲ πάρεισιν αὐτῶν πολλοὶ ἐνταυθοὶ οὓς ἐγὼ ὄρῳ, πρῶτον μὲν Κρίτων οὔτοσί, ἐμὸς ἡλικιώτης **e** καὶ δημότης, Κριτοβούλου τοῦδε πατήρ, ἔπειτα Λυσανίας ὁ Σφήττιος, Αἰσχίνου τοῦδε πατήρ, ἔτι δ' Ἀντιφῶν ὁ Κηφισιεὺς οὔτοσί. Ἐπιγένους πατήρ, ἄλλοι τοίνυν οὔτοι ὃν οἱ ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ τῇ διατριβῇ γεγόνασιν, Νικόστρατος Θεοζοτίδου, ἀδελφὸς Θεοδότου—καὶ ω̄ μὲν Θεόδοτος τετελεύτηκεν, ὥστε οὐκ ἀν ἐκείνος γε αὐτοῦ καταδεηθείη—καὶ Παράλιος ὅδε, ω̄ Δημοδόκου, οὐ̄ ἦν Θεάγης ἀδελφός· ὅδε δὲ **34** Ἀδείμαντος, ω̄ Αρίστωνος, οὐ̄ ἀδελφὸς οὔτοσὶ Πλάτων, καὶ Αἰαντόδωρος, οὐ̄ Ἀπολλόδωρος ὅδε ἀδελφός.